

Regionala utvecklingsförvaltningen
Region Västerbotten
901 89 Umeå

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remissen Tillväxtanalys promemoria Näringslivets klimatomställning

Rapporten utgör ett underlag inför den kommande klimatpolitiska Handlingsplanen. Rapporten presenterar analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som bidrar till näringslivets klimatomställning.

Sverige ska senast 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Uppföljningarna av målet visar att befintliga styrmedel är otillräckliga och att det krävs ytterligare insatser.

Rapportens uppdrag utifrån att befintliga styrmedel är otillräckliga och att det krävs ytterligare insatser.

- Göra en hindersanalys för uppfyllandet av de nationella och globala klimatmålen med tonvikt på jordbruks-, skogsbruks-, industri, bygg-, fastighets-, avfalls- och energisektorn.
- Lämna förslag på nya eller förändrade styrmedel, åtgärder och eventuella kompensationsåtgärder för att på ett mer effektivt sätt bidra till att utsläppen minskar i linje med det nationella och globala klimatmålet samtidigt som näringslivet ställer om till nettonollutsläpp med bibehållen och stärkt konkurrenskraft.

Elektrifiering

Förslag

- Utred ett tvådelat ersättningssystem vid etablering av ny kraft – Öka acceptans för vidareutveckling av ny kraft.
- Utred styrmedel som underlättar användning av spillvärme – Stärk förutsättningarna att använda spillvärme.

Rekommendationer

- Utöka nätverken för energileverantörer – Öka möjligheterna till efterfrågefleksibilitet och energieffektiviseringar.
- Utred villkoren och möjligheterna för kraftvärmeanläggningar att utnyttja full kapacitet året om – Stärk förutsättningar att använda full kapacitet i kraftvärmeanläggningar året om.

Markanvändning

Förslag

- Utred omvända auktioner för ökad kolsänka- Stärka ekonomiska incitament för ökad kolinlagring.
- Förläng stödet till Skogsstyrelsens återvätningsavtal – Stärka ekonomiska incitament
- Fasa ut nedsättningen av dieselskatten och utred ett jordbruksavdrag – Ta bort subvention till fossilt bränsle samt förbättra jordbrukets konkurrenskraft.
- Utred investeringsstödet Kväveklivet - Motverka negativa externa effekter och kunskapsbrist kring åtgärders effekter.
- Förstärkt och fortsatt arbete för minskat matsvinn – Motverka kunskapsbrist och synliggöra behov av ökad samverkan.

Rekommendation

- Öka skyddet av produktiv skogsmark med höga naturvärden – Uppnå en samhällsnytta som idag inte återspeglas på marknaden.
- Utred styrmedelspaket för långsikt hållbart jordbruk – Främja helhetssyn och långsiktighet.
- Utred målsättningarna om cirkulär ekonomi – Synliggöra behov av ny teknik och öka kunskap om cirkulära system.

Konstruktioner och bostäder

Förslag

- Utred investeringsstöd för energieffektivisering i befintliga byggnader – Öka de ekonomiska incitamenten.
- Utred institutionella hinder för klimateffektivt nyttjande av befintliga byggbestånd – hantera brister i nuvarande regelverk.

Industri

Förslag

- Slopas elskattenedsättning för datahallar – Öka incitament för energieffektivisering och minska snedvriden konkurrens.
- Utred CCU-teknikens roll i energisystemets omställning med avseende på klimatnytta, försörjningstrygghet och konkurrenskraft – Öka kunskapen kring bristen på genomslag för CCU och möjligheterna för näringslivet.
- Utred hur pågående ambitionshöjning i EU på området cirkulär ekonomi kan bidra till näringslivets klimatomställning- Öka kunskapen kring hur EU:s ambitionshöjning kan bidra till näringslivets klimatomställning.

Förbränning av plast

Förslag

- Utred nationell kvotplikt – Öka incitament för återanvändning
- Utred miljö- och klimatnyttan av en nationell infrastruktur för materialåtervinning – Öka incitament för återanvändning.

Arbetsmaskiner

Förslag

- Fortsätt stödja fordonsstrategisk forskning och innovation – Hantera innovationsrelaterade marknadsmisslyckanden.
- Definiera begreppen nollutsläpp och lågutsläpp kopplat till arbetsmaskiner – Identifiera och hantera brister i nuvarande styrning.
- Utvärdera klimatpremien – Hantera innovationsrelaterade marknadsmisslyckanden.
- Stöd åtgärder till laddinfrastruktur för arbetsmaskiner – Hantera innovationsrelaterade marknadsmisslyckanden.

Rekommendationer

- Utred grön skatteväxling inom fisket – Hantera negativa externaliteter vid bränsleförbrukning.
- Utred miljözoner för arbetsmaskiner – Hantera negativa externaliteter vid bränsleförbrukning.

EU-politiken som grundförutsättning

Sektorsövergripande förslag och rekommendationer

Förslag

- Säkerställ långsiktiga mål för Eu, ETS efter 2030 – hantera osäkerheten i omställningstakten.
- Inrätta ett europeiskt samarbete om Carbon Contracts for Difference (CCfD) – Hantera risker i samband med nya tekniker.
- Säkerställ inkludering av slopad fri tilldelning av utsläppsrätter i CBAM och fasa ut fri tilldelning senast 2035 – hantera risk för koldioxidläckage.
- Justera nuvarande tilldelningsregler för fri tilldelning av utsläppsrätter – hantera risk för snedvriden konkurrens.
- Verka för att förslag rörande byggprodukters innehåll finns med i slutgiltig lagstiftning och får en användbar utformning – hantera bristande incitament för ökad återanvändning.

- Se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik – Hantera bristande konsistens mellan den svenska och den europeiska klimatpolitiken.

Rekommendation

- Verka för en höjd minimiskatt inom energiskattedirektivet – Hantera bristande incitament till bränslebyte
- Inkludera mindre arbetsmaskiner i ekodesigndirektivet – Hantera brister i nuvarande styrning.
- Verka för ambitiös EU-lagstiftning om kvotplikt för återvunnet material – Hantera bristande incitament för ökad återanvändning.

Finansiering

Förslag

- Samordning inom Regeringskansliet för bättre effekt av olika initiativ – Hantera brister i samordning
- Utarbeta en nationell plattform för hållbar finansiering – en väg in – Hantera bristande överblick av statliga initiativ, instrument, åtgärder och styrmedel. Tillgodose behov av koordinering av sakfrågor som tillgång till data, definitioner, metoder och standarder samt klimatkunskap (exempelvis senaste klimatrörelsen)
- Ge ökade resurser till finansinspektionen – Hantera resursbrist för fortsatt klimatarbete.
- Genomför en nationell pilot för att testa det finansiella instrumentet Carbon Contracts for Difference (CCfD) – hantera risker i samband med nya tekniken.

Rekommendation

- Gör statliga åtaganden långsiktigt bindande – Strukturera regelverk och styrmedel avsedda att stimulera investeringar i klimatsomställningen i syfte att begränsa politiska risker.
- Integrera hållbarhetsaspekter inom kapitalmarknadsunionen – Hantera brister på data, definitioner, metoder och standarder.

Offentlig upphandling

Förslag

- Tillsätt en myndighetsledd hubb/beställarnätverk för upphandling av cement, betong och alternativ – Öka effektiviteten i upphandling och dra nytta av sordelsfördelar.

Rekommendation

- Ställ krav vid offentlig upphandling för arbetsmaskiner – Öka möjligheten till innovationsupphandling och bidra till en efterfrågan på nya tekniker och lösningar.

Kompetensförsörjning

Rekommendation

- Ta fram en nationell strategi för att attrahera och behålla internationella och inhemska talanger – Öka möjligheterna för näringslivet att hitta relevant kompetens som krävs för att påskynda klimatomställningen.

Yttrandet är fastställt i Regionala utvecklingsnämnden 2022-12-08 § 255

Rickard Carstedt,
Ordförande Regionala utvecklingsnämnden
Region Västerbotten

Handläggare på regionala utvecklingsförvaltningen
Annica Mäkitalo
Strategi näringsliv och utbildning
Regionala utvecklingsförvaltningen